

การจัดการการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน

Creating Tourism Field Trips for Juvenile

Komsit Kianwatana

Krittika Sainaratchai

Srinakharinwirot University

บทคัดย่อ

การจัดการการท่องเที่ยวทัศนศึกษาถือเป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งที่เยาวชนให้ความสนใจและนิยมเลือกทำในช่วงเวลาว่างมากที่สุดประเภทหนึ่ง เพราะสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ไปพร้อมกับการเดินทางท่องเที่ยว ถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาเยาวชนตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ เพราะการท่องเที่ยวทัศนศึกษานอกจากจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ และสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่ดีผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับเยาวชนจากการเดินทางไปในสถานที่ท่องเที่ยวจริง ที่จะทำให้เยาวชนรู้สึกซาบซึ้งในทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของคนในสถานที่ที่ได้ไปท่องเที่ยวทัศนศึกษา รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมหลากหลายรูปแบบที่ช่วยในการพัฒนาองค์รวมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาให้กับเยาวชนให้มีความพร้อม และเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีคุณภาพในอนาคต ทั้งการเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ความสามารถ มีความคิด มีคุณธรรม และจริยธรรม อันเป็นรากฐานที่ดีและมั่นคงในการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศให้เจริญก้าวหน้า

คำสำคัญ : การจัดการการท่องเที่ยว ทัศนศึกษา เยาวชน

Abstract

Tourism field trips is one of the activities that the juvenile are intrigued in and mostly spend their time for since such an activity enables them to learn and travel simultaneously. Deemed as an integral part in juvenile development as mentioned in developmental psychology, it helps to broaden their horizon of knowledge and enhance their own experiences from traveling to many tourist attractions and becoming appreciated with natural resources, arts, traditions, cultures, and ways of life of the locals. Moreover, it helps to engage the juvenile in any other activity contributing to their development in various areas: physical, mental, emotional, psychosocial, and cognitive development. The combination of the development drives them to the people of high caliber, in terms of morality, ethics, and wisdom, in the future and is the foundation in driving the country to success.

Keywords : creating tourism, field trips, youth

บทนำ

การท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทหนึ่งที่เยาวชนให้ความสนใจและนิยมเลือกทำในช่วงเวลาว่างมากที่สุดประเภทหนึ่ง และจัดเป็นองค์ประกอบหลักอย่างหนึ่งในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน อันเนื่องมาจากการที่เยาวชนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างใดอย่างหนึ่งในระหว่างการท่องเที่ยวทัศนศึกษาเพื่อเป็นกระบวนการในการเรียนรู้ การเพิ่มพูนความรู้ นอกห้องเรียนโดยเชื่อมโยงการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบบูรณาการให้แก่เยาวชน และเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่ดีผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับเยาวชนจากการเดินทางไปในสถานที่ท่องเที่ยวจริงที่ทำให้เยาวชนรู้สึกซาบซึ้งในทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและสังคมของคนในท้องถิ่นในสถานที่ที่ได้ไปท่องเที่ยวทัศนศึกษา

ในปัจจุบันนี้มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษาหลากหลายและแตกต่างกันออกไป ซึ่งล้วนแล้วแต่ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาแต่ละครั้ง อาทิเช่น การจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาเพื่อให้เยาวชนได้ศึกษาเรื่องศิลปวัฒนธรรมของประเทศ โดยเดินทางไปตามแหล่งความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม อาทิเช่น แหล่งโบราณคดี แหล่งชุมชนที่น่าสนใจ แหล่งวิถีชีวิตชาวไทย หรือสถานที่สำคัญต่างๆ กิจกรรมในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาจึงมักเป็นกิจกรรมที่เป็นความรู้ที่เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี โบราณคดีเหล่านั้น เหนือสิ่งอื่นใดกิจกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษาเหล่านี้มักสอดแทรกเรื่องราวของการฝึกความมีระเบียบวินัย ฝึกความสามัคคี ปลูกฝังและฝึกพฤติกรรมต่างๆ ของเยาวชนไปในทางที่ดีงาม หรือเปลี่ยนทัศนคติของเยาวชนไปในทางที่ดีเพื่อจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคตได้ ทั้งการเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความคิด มีคุณธรรม และจริยธรรม อันเป็นรากฐานที่ดีและมั่นคงในการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศให้เจริญก้าวหน้าอีกด้วย ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในกิจกรรมต่างๆ ระหว่างการจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษา

การจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางออกจากที่อยู่อาศัยถาวรด้วยความสมัครใจไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจน้อยกว่า 1 ปี โดยไม่ได้หารายได้หรือประกอบอาชีพ โดยการท่องเที่ยวมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ ที่เน้นการศึกษาธรรมชาติ การมีจิตสำนึกรักในระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Based Tourism) ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา ทั้งยังมีการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) ที่เน้นการศึกษาและมีจิตสำนึกรักในศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของคนในชุมชน และการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษของบุคคล (Special Interest Tourism) ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชิงกีฬา ผจญภัย การประชุม และการท่องเที่ยวทัศนศึกษา (Karnjanakit, S., 2014)

ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชิงกีฬา ผจญภัย การประชุม และการท่องเที่ยวทัศนศึกษา (Karnjanakit, S., 2014) การท่องเที่ยวทัศนศึกษานอกจากจะอยู่ในการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษแล้ว ยังถือว่าเป็นการท่องเที่ยวโดยเป็นการรวมการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน เพราะนอกจากจะได้เดินทางท่องเที่ยวแล้ว ยังได้ทำการศึกษา เรียนรู้ มีจิตสำนึกรักทรัพยากรธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยวที่เดินทางไปอีกด้วย เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ที่ได้เดินทางท่องเที่ยว

ล้วนเป็นแหล่งความรู้ทั้งทรัพยากรธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจ การท่องเที่ยวทัศนศึกษา จึงถือเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งซึ่งช่วยเพิ่มพูนความรู้นอกห้องเรียนโดยเชื่อมโยงการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบบูรณาการให้แก่บุคคล โดยเฉพาะเยาวชน และเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่ดีผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับเยาวชนจากการเดินทางไปในสถานที่ท่องเที่ยวจริงที่ทำให้เยาวชนรู้สึกซาบซึ้งในทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและสังคมของคนในท้องถิ่นในสถานที่ที่ได้ไปท่องเที่ยวทัศนศึกษา

ประเภทของกิจกรรมในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน

ประเภทของกิจกรรมในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนมีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งล้วนขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา ซึ่งสามารถแยกออกได้ ดังนี้

1. กิจกรรมทางวิชาการในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา โดยเป็นกิจกรรมที่เยาวชนเข้าร่วมปฏิบัติแล้วนำมาซึ่งความรู้ การเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้กับเยาวชน ให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการคิดพิจารณากิจกรรมทางวิชาการ การแก้ไขปัญหา และเกิดกระบวนการให้เยาวชนรู้จักคิดเองทำเองนอกเหนือจากการเรียนรู้ตามหลักสูตร (Kaewkate, K., 2009) ซึ่งกิจกรรมทางวิชาการสามารถจัดกิจกรรมได้ 3 ช่วงระยะเวลา คือ ก่อนการเดินทาง ระหว่างการเดินทาง และหลังการเดินทาง หรือเสร็จสิ้นจากการเดินทาง ซึ่งในที่นี่จะขึ้นอยู่กับความพร้อมของการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา ในแต่ละครั้ง รวมไปถึงระดับความรู้ ความสามารถ และความสนใจของกลุ่มเยาวชนที่เดินทางไปท่องเที่ยวทัศนศึกษา ความสำคัญ และเนื้อหาสาระของสถานที่ที่ซึ่งเยาวชนได้เดินทางไปท่องเที่ยวทัศนศึกษาว่ามีมากเพียงใด เพื่อให้การท่องเที่ยวทัศนศึกษานั้นได้รับประโยชน์สูงสุด โดยการท่องเที่ยวทัศนศึกษาของเยาวชน ส่วนใหญ่จะเน้นความสนุกสนานจากการท่องเที่ยว การทำกิจกรรมนันทนาการทั้งการเล่นเกม การร้องเพลง การถ่ายภาพระหว่างการเดินทางไปสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ตลอดจนการจะได้พบสิ่งที่น่าสนใจ แปลกใหม่ที่ไม่เคยพบเจอในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงการซื้อของที่ระลึกที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นไปฝากเพื่อน และครอบครัว มากกว่าจะนึกถึงกิจกรรมทางวิชาการเพียงอย่างเดียว ซึ่งกิจกรรมทางวิชาการในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาของเยาวชนถือว่าการเรียนรู้เพื่อที่จะเข้าใจในเนื้อหาสาระได้อย่างชัดเจน ถ่องแท้ และจดจำได้แม่นยำ เพราะเยาวชนจะสามารถเห็นและสัมผัสด้วยตัวเองในบรรยากาศจริง และได้รับความเพลิดเพลินจากการเดินทางท่องเที่ยวพร้อมกันไปด้วย จึงนับได้ว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และเป็นกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชนเป็นอย่างมาก อาทิเช่น การจัดประชุมย่อยบรรยายสรุปอภิปราย หรือการจัดเสวนาหลังการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในแต่ละวัน เพื่อให้เยาวชนของแต่ละกลุ่มทำการบันทึก และเตรียมข้อมูลความรู้ที่ได้พบเห็น หรือประสบการณ์ที่ได้รับมานำเสนอต่อที่ประชุมโดยถือเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นการฝึกพูดปากเปล่าต่อที่สาธารณะ พร้อมศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อตอบข้อซักถามเพิ่มเติม ซึ่งคุณครูหรือผู้จัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาต้องร่วมเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการให้กับกลุ่มเยาวชนในระหว่างการประชุมด้วย

2. กิจกรรมนันทนาการในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา โดยเป็นการท่องเที่ยวทัศนศึกษาจัดเป็นการเรียนการสอนนอกห้องเรียนที่เอาหลายๆ แขนงวิชามาผสมผสานและประยุกต์เข้าด้วยกัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ และประสบการณ์ที่ดีให้กับเยาวชนด้วยตนเองจากประสบการณ์ตรง ซึ่งเยาวชนควรได้รับการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวทัศนศึกษาอย่างถูกวิธี โดยมีความรู้ ความเข้าใจทั้งหลักในการปฏิบัติตัว

การจัดกิจกรรมนันทนาการ การจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา รู้สึกมีจิตสำนึกรัก ห่วงแหน เข้าใจ และเข้าถึง สถานที่ท่องเที่ยว เลือกลงและประยุกต์ใช้กิจกรรมนันทนาการในสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม กลมกลืน เพราะฉะนั้นครูและวิทยากรจึงมีบทบาทสำคัญมากในการที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ แนวคิด ประสบการณ์ ที่ดีในการท่องเที่ยวทัศนศึกษา เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตที่ดีที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ของเยาวชนให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไป

การเดินทางท่องเที่ยวทัศนศึกษานั้นนิยมใช้รถยนต์ รถโดยสาร รถไฟ และเรือในการเดินทางท่องเที่ยว ทัศนศึกษา ซึ่งอาจต้องใช้เวลาพอสมควรในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งขึ้นอยู่กับระยะทางจากจุดเริ่มต้นไปยัง จุดหมายปลายทางในการเดินทางเข้าถึงสถานที่ที่ไปท่องเที่ยวทัศนศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีกิจกรรม นันทนาการระหว่างการเดินทาง เพื่อเป็นการสร้างความสุข สนุกสนาน การทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน หรือผู้ร่วมเดินทาง ซึ่งกิจกรรมนันทนาการที่ผู้นำเยาวชนนิยมจัดในช่วงเวลาระหว่างการเดินทาง ได้แก่ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ หรือกิจกรรมเกมชนิดต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคย สร้างความสัมพันธ์ ที่ดีระหว่างผู้ร่วมเดินทางเพื่อทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความสนุกสนาน และเป็นการใช้เวลาว่างให้ เกิดประโยชน์ผ่านกิจกรรมนันทนาการในรูปแบบต่างๆ ที่ดี น่าสนใจเหมาะสมกับผู้เข้าร่วม เพื่อทำให้ การเดินทางท่องเที่ยวทัศนศึกษามีความหมาย มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการสร้างความสุข สนุกสนาน สร้างความประทับใจให้กับผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวทัศนศึกษาทุกคน

3. กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวสองข้างทางที่สำคัญตลอดการเดินทาง ในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา โดยผู้จัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาต้องทำหน้าที่ในการบรรยายสภาพ ให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญตลอดการเดินทางทั้งสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี เพื่อให้เยาวชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจพิเศษ และความประทับใจ โดยมีคหุเทศก์หรือผู้จัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาต้องคำนึงถึงเพศ วัย และระดับความรู้ ของเยาวชน เพื่อที่จะเสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์ตรงโดยที่เป็นการศึกษานอกห้องเรียนและนำเอา หลักวิชาการเรียนรู้หลายสาขาวิชามาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

4. กิจกรรมชมวิดีโอ วิดีทัศน์ และเว็บไซต์เพื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในการจัดการท่องเที่ยว ทัศนศึกษา โดยผู้จัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสามารถใช้วิดีโอ วิดีทัศน์ และเว็บไซต์เพื่อเป็นเครื่องช่วย ในการสื่อสาร นำเสนอ แนะนำจุดสนใจ และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของการท่องเที่ยวให้เยาวชนได้เกิด ความรู้ และประสบการณ์ในขณะที่เดินทางสู่จุดหมายปลายทาง ในปัจจุบันวิดีโอ วิดีทัศน์ และเว็บไซต์ เป็นที่นิยมมากในการนำเสนอ แนะนำจุดสนใจ และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยองค์กรที่เป็นศูนย์กลาง การผลิตวิดีโอ วิดีทัศน์ และเว็บไซต์เหล่านี้ ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งได้จัดทำวิดีโอ วิดีทัศน์ และเว็บไซต์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยซึ่งได้จัดทำวิดีโอ วิดีทัศน์ ทั้งอุทยานแห่งชาติวนอุทยาน หรือสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ทั้งอุทยานประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ หรือการแนะนำของดีของประเทศไทย ศูนย์จำหน่ายสินค้าของที่ระลึก งานศิลปหัตถกรรม ประเพณีวัฒนธรรม แนะนำแหล่งที่พักอาศัย มาตรฐานของโรงแรม รีสอร์ท และภัตตาคารต่างๆ ของประเทศไทย วิดีโอ วิดีทัศน์ และเว็บไซต์เพื่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาล้วน มีบทบาทสำคัญและนับได้ว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในชว่หนึ่งของการเดินทางสู่จุดหมาย ปลายทางของการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน

5. กิจกรรมค่ายพักแรมในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา โดยกิจกรรมค่ายพักแรมเป็นการสร้างเสริมความรู้ ประสบการณ์ใหม่ๆ และเป็นสร้างสรรค์สิ่งที่เกิดขึ้นโดยการใช้สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้แก่เยาวชน การจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนที่จัดในรูปแบบของการอยู่ค่ายพักแรมเพื่อฝึกการทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ความสามัคคี และความมีระเบียบวินัยของเยาวชน แล้วยังสามารถใช้ชีวิตโดยการสัมผัสกับธรรมชาติก็ได้ (Gulthawatvichai, T., 2011) ซึ่งส่วนมากจะนิยมจัดกิจกรรมค่ายพักแรมในช่วงปิดเทอมฤดูร้อน โดยมีบรรลู่วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ดังนี้

- รูปแบบการจัดค่ายพักแรมควรเปิดโอกาสให้เยาวชนแต่ละคนเข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด
- ควรมีกิจกรรมที่ช่วยในการส่งเสริมความรู้ ความสามารถ และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล และกลุ่มบุคคล
- ควรใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นแบบธรรมชาติ และกลมกลืนกับธรรมชาติให้มากที่สุด
- กิจกรรมต้องช่วยในการส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนให้บรรลู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดค่ายพักแรม
- เยาวชนควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาค่าย ซึ่งการจัดกิจกรรมค่ายพักแรมนั้นมีอยู่หลายประเภท ดังนี้กิจกรรมในการสร้างที่พักอาศัย และเครื่องมือที่จำเป็นในการอยู่ค่ายกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และกิจกรรมรอบกองไฟกิจกรรมด้านสุขภาพลานามัยที่ดีของเยาวชน และการรักษาความสะอาดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ความอดทน และกิจวัตรประจำวันขณะอยู่ค่ายพักแรม

การจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน ส่วนมากนั้นมุ่งเน้นการจัดเป็นแบบระยะสั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานที่ท่องเที่ยวหรือจุดเด่น จุดสนใจทางการท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยววันนั้นๆ รวมไปถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา เพื่อการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความสามัคคี และการแสดงออกของเยาวชน

การสร้างความยั่งยืนของการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนนั้นจะเกิดขึ้นได้ จะต้องเน้นความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในภาพรวมในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญสำหรับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน ซึ่งการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริการ ด้านการตลาด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการปรับปรุงทัศนียภาพ และด้านอื่นๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญและคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม สำหรับการพัฒนาจึงกล่าวได้ว่า “การอนุรักษ์” และ “การพัฒนา” ไม่สามารถแยกจากกันในระบบความคิดได้ เนื้อหา และขอบเขตของคำทั้งสองจะเชื่อมโยงกันได้อย่างลึกซึ้งภายใต้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเนื้อหา ขอบเขตของการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขและรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศาสนสถาน ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยว

ทางศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมต่างๆ ให้คงความงดงาม และคงคุณค่าความเป็นทรัพยากรของประเทศชาติสืบต่อไป พร้อมทั้งวิธีการทำให้ทรัพยากรเหล่านั้นดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังท้องถิ่นของตน เพราะฉะนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่จำเป็นต้องคำนึงถึงการรู้จักใช้อย่างชาญฉลาดเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดนานที่สุด ทำให้เกิดความสูญเสีย เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรน้อยที่สุด หรือไม่เกิดผลกระทบเลย และจะต้องมีการกระจายการใช้ทรัพยากรให้ผู้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวตนเอง (Wongwanit, W., 1996)

จิตวิทยาพัฒนาการกับการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน

ประเด็นสำคัญของการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนจำเป็นอย่างยิ่งในการพิจารณาถึงความต้องการ การรับรู้และอารมณ์ที่แตกต่างกันไปในแต่ละช่วงวัยของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี ซึ่งช่วงวัยของเยาวชนมีระยะห่างค่อนข้างกว้าง ดังนั้นเมื่อพิจารณาร่วมกับศาสตร์ทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการสามารถสรุปได้ว่า เยาวชนแต่ละช่วงวัยย่อมมีความต้องการที่หลากหลาย เฉพาะเจาะจงและแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นการศึกษาจิตวิทยาพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ที่มีความแตกต่างกันและเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงวัยจะมีประโยชน์อย่างมากต่อการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน

โดยทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ทฤษฎีของอีริกสัน (Erikson, 1968) ซึ่งเน้นให้เห็นถึงพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพตามวุฒิภาวะของบุคคลที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากพัฒนาการทางด้านสังคม เนื่องจากว่าเมื่อเยาวชนมีอายุมากขึ้นก็จะต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยมีขั้นพัฒนาการ 8 ขั้นตอน เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยชรา แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะด้านจิตวิทยาพัฒนาการในส่วนของเยาวชนร่วมต่อการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนคือ ตั้งแต่ขั้นที่ 5 และขั้นที่ 6 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

พัฒนาการขั้นที่ 5 ช่วงอายุ 12-18 ปี เป็นพัฒนาการในระยะเวลาวัยรุ่น ช่วงนี้เป็นช่วงที่เยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว แม้แต่สังคมก็คาดหวังว่าบทบาทของวัยรุ่นย่อมแตกต่างไปจากวัยเยาวชน คือ ควรมีความรับผิดชอบ และยิ่งไปกว่านั้นวัยรุ่นมักจะมีการลอกเลียนแบบบุคคลที่ตนสนใจ ยกย่อง เพื่อจะหล่อหลอมให้เป็นบุคลิกภาพของตนเอง ขณะเดียวกันยังเกิดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวมากที่สุด เช่น เรื่องการเรียน การอาชีพ ดังนั้นผู้ใหญ่ควรให้ความช่วยเหลือเยาวชนวัยรุ่นอย่างเหมาะสม จึงจะทำให้วัยรุ่นรู้จักตนเอง มีบุคลิกภาพที่ดี เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง รู้ถึงขีดความสามารถของตน ในทางตรงข้ามถ้าวัยรุ่นไม่ประสบความสำเร็จในขั้นนี้ก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ไม่มีความสามารถ ไม่รู้จักตนเอง และเกิดความสับสนวุ่นวาย

พัฒนาการขั้นที่ 6 ช่วงอายุ 18-21 ปี ช่วงนี้เป็นช่วงของพัฒนาการในระยะผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งจะมีการพัฒนาความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ อันเป็นการพัฒนาต่อเนื่องมาจากระยะวัยรุ่น มีความสามารถในการควบคุมตนเองได้อย่างเหมาะสม มีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างเพศได้เป็นอย่างดี และพัฒนาการในขั้นที่ 6 นี้จะเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากพัฒนาการในขั้นที่ผ่านมาทั้งหมด กล่าวคือถ้าบุคคลใดประสบความสำเร็จมาตลอด ก็จะเป็นผู้ที่ไว้วางใจผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเอง รู้จักบทบาทของตนเองก็จะส่งผล

ให้บุคคลนั้นมีความสุข ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้ใดก็ตามที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ และพัฒนาการในขั้นที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จ ผลก็คือบุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่รู้สึกอ้างว้าง โดดเดี่ยว หงอยเหงา ไม่มีเพื่อน ส่วนพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมานั้น ย่อมมีความแตกต่างกันไปตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม ซึ่งทำให้โครงสร้างทางสมองของเยาวชนมีความแตกต่างกันออกไป และขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่เยาวชนได้รับในแง่มุมต่างๆ ด้วยว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร (Ubonrat, P., 1989)

จากทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการดังกล่าว ครูและผู้จัดกิจกรรมสามารถนำรายละเอียด เนื้อหา และข้อจำกัดในทฤษฎีดังกล่าวไปประยุกต์ในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนได้เป็นอย่างดี เพื่อให้สอดคล้องต่อความต้องการ การรับรู้ และอารมณ์ของเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย แต่อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีที่กล่าวถึงต้องยอมรับว่าเป็นทฤษฎีที่มีต้นกำเนิดและพัฒนาการมาจากสังคมตะวันตก ซึ่งอาจมีความแตกต่างในรายละเอียดปลีกย่อยในแง่ของวัฒนธรรม ค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคม เมื่อเปรียบเทียบกับสังคมตะวันออก เพราะฉะนั้นครูและผู้จัดกิจกรรมจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกกิจกรรม เนื้อหา และวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายสำหรับการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง โดยพิจารณาถึงลักษณะทางวัฒนธรรม ค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคมที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ตลอดจนกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างกันระหว่างเยาวชนในสังคมเมืองและสังคมชนบทควบคู่กันไปด้วยโดยอาจใช้เทคนิคในการจัดเนื้อหาในการวางแผน และจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งในการประยุกต์เพื่อจัดเนื้อหาและรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาควบคู่กันไป เพราะว่าเนื้อหาของการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษา กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้นมีความสำคัญและมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก (Srisupan, W., 1996)

ประโยชน์ของการท่องเที่ยวทัศนศึกษาต่อเยาวชนตามระดับการศึกษา

เยาวชนเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยในการผลักดันให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเกิดความยั่งยืน แต่ในทางกลับกันการท่องเที่ยวทัศนศึกษาก็มีส่วนช่วยในการพัฒนาเยาวชนเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นละครฉากหนึ่งที่ยิ่งใหญ่ โดยเยาวชนเป็นผู้ดูละครฉากนั้น แล้วเข้าร่วมกิจกรรมอย่างถูกวิธี เหมาะสม แล้วได้รับความรู้ ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ได้เรียนรู้ เข้าใจ คิดตามบทบาท บุคลิก ลักษณะนิสัยของแต่ละตัวละครอย่างชัดเจน ถูกต้อง และยิ่งรู้สึกมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน ตื่นเต้น ตื่นตาตื่นใจที่ได้ดู ได้ชมละครฉากนั้น พร้อมกับไม่ทำลายทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลให้เยาวชนได้รับการพัฒนาตัวเองไปในทิศทางที่ดีที่สอดคล้องกับแนวความคิดพื้นฐานในการพัฒนาการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และรู้จักตระหนัก เห็นคุณค่า และช่วยกันอนุรักษ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น (Department of Physical Education, 2015) โดยการท่องเที่ยวทัศนศึกษาถือเป็นกิจกรรมที่ใช้เป็นสื่อกลางในการพัฒนาตนเองของเยาวชนตามระดับการศึกษา ดังนี้

ช่วงประถมศึกษา การพาเยาวชนออกไปท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้เยาวชนสามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ และรู้จักพัฒนาตนเอง รู้การเปลี่ยนแปลงของสังคม รู้วิธีการแก้ปัญหาของตนเอง มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง

ช่วงมัธยมต้น การพาเยาวชนออกไปท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้เยาวชนแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ที่ดี แสวงหาแนวทางที่เหมาะสมกับตนในการทำประโยชน์ให้กับสังคม การเข้าสังคม การอยู่ร่วมกันในสังคม การทำงานร่วมกับผู้อื่น การรู้จักให้ความช่วยเหลือผู้อื่น เรียนรู้กระบวนการจัดการ เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอแนวทางในการพัฒนาชุมชน ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรมของชุมชน

ช่วงมัธยมปลาย การพาเยาวชนออกไปท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้เยาวชนแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ที่ดี มีความรู้และทักษะในด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น ทั้งการติดต่อสื่อสาร เทคโนโลยี การทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถทำประโยชน์และเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอแนวทางในการพัฒนาสังคมตามความสามารถของตน ตามบทบาทหน้าที่ของตน เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและโลก เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาสังคมและประเทศ ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรมของประเทศได้

การท่องเที่ยวทัศนศึกษา คือ กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เยาวชนกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตัวเอง ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของเยาวชน โดยเยาวชนจะได้รับประโยชน์ ทั้งการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และความรับผิดชอบเชิงสังคม การพัฒนาชุมชน และมีความมุ่งมั่นทางการเมือง และเมื่อเยาวชนโตขึ้นจะถูกหล่อหลอม และปลูกฝังให้เป็นนักท่องเที่ยวที่ดี มีคุณภาพที่มีส่วนสำคัญในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรมของประเทศได้เป็นอย่างดี และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน

กิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนยังไม่เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าหน่วยงานต่างๆ จะเห็นถึงคุณประโยชน์ของกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจากยังมีปัญหาและอุปสรรคในระดับต่างๆ ดังนี้

1. ระดับนโยบาย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นหลักจึงมิได้ให้ความสำคัญต่อก่อนนโยบายการพัฒนาบุคลากรของประเทศไทยเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมพัฒนาเยาวชนด้านการท่องเที่ยวทัศนศึกษา ซึ่งส่งผลให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องยังไม่มีความพร้อมในการส่งเสริมการพัฒนาเยาวชน โดยอาศัยกิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาเป็นสื่อกลางในการพัฒนาเยาวชน อีกทั้งยังไม่มีนโยบายที่แน่ชัดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนเท่าที่ควร หรือบางหน่วยงานอาจมีนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่อาจผลักดันให้แผนนั้นไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพได้เพราะขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ภาวะเปียบของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนไม่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมให้มีการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาแก่เยาวชนอย่างแพร่หลาย อาทิเช่น กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้มีการท่องเที่ยวทัศนศึกษาได้เพียงปีละ 1 ครั้ง หรือพักแรมนอกสถานที่จำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบในระดับกรม ทำให้ไม่อาจส่งเสริมให้มีการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาแก่เยาวชนได้อย่างต่อเนื่อง

3. การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาให้แก่เยาวชนในสังกัด ตลอดจนการให้ความรู้และกิจกรรมนันทนาการสำหรับเยาวชน

4. การมีงบประมาณที่จำกัดในการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน ดังนั้นการจัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษาแต่ละครั้งจึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณส่วนหนึ่งจากเยาวชนและผู้ปกครอง ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องของรายได้ของผู้ปกครองที่จะเปิดโอกาสให้บุตรหลานของตนเองมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษา

5. มาตรฐานในการบริการและความปลอดภัย เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ผู้ปกครองควรคำนึงถึงเมื่อพิจารณาให้บุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องของความปลอดภัยในการเดินทาง โดยมีปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญ คือ การดูแลของผู้จัดการท่องเที่ยวทัศนศึกษา มาตรฐานของยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ตลอดจนความเหมาะสมของสถานที่ท่องเที่ยว จึงส่งผลให้ผู้ปกครองจำนวนมากไม่มั่นใจที่จะส่งเสริมให้เยาวชนเดินทางท่องเที่ยวทัศนศึกษาอย่างแพร่หลายมากนัก

6. สิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกทุกชนิด ตั้งแต่ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ที่พักแรมประเภทต่างๆ ร้านอาหาร การจูงนำเที่ยว และบริการอื่นๆ ที่จำเป็นในการท่องเที่ยวทัศนศึกษา ซึ่งยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ และมีราคาที่ไม่เหมาะสมต่อกลุ่มเยาวชนเท่าที่ควร ทั้งนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นอย่างมาก

7. ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการเดินทางท่องเที่ยวทัศนศึกษาอย่างถูกวิธีของเยาวชน จำเป็นต้องมีข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเพียงพอต่อความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นรายการนำเที่ยว ร้านอาหาร ที่พักแรม ยานพาหนะ ความรู้ด้านธรรมชาติวิทยา และศิลปวัฒนธรรมที่ปัจจุบันมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของเยาวชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากสภาพปัญหาต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในข้างต้น ตั้งแต่ในภาพกว้างระดับประเทศ จนถึงการลงรายละเอียดสำหรับเยาวชนโดยเฉพาะ พบว่า ยังมีอุปสรรคอย่างมากต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน ซึ่งแนวทางการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนที่เหมาะสม จำเป็นต้องดำเนินการรวบรวมปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียดเป็นขั้นตอนแรก เพื่อทำการวิเคราะห์สร้างมาตรการในการป้องกันแก้ไข ตลอดจนการติดตามและประเมินผล จากนั้นจึงเริ่มกระบวนการวางแผน เพื่อการพัฒนาจนถึงขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนจะมีส่วนช่วยให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยเกิดความยั่งยืน

บทสรุป

เยาวชนถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศชาติในด้านต่างๆ ในอนาคต ภาครัฐและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้การจัดการการท่องเที่ยวทัศนศึกษาผ่านการจัดกิจกรรมประเภทต่างๆ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ โดยการพัฒนาเยาวชนในองค์รวมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เยาวชนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพอันเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ อีกทั้งการจัดการการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนอย่างถูกวิธียังช่วยให้เยาวชนได้รับความรู้

ความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี นอกจากนี้ยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สร้างเสริมประสบการณ์ที่ดีเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ตลอดจนปลูกจิตสำนึกให้รักถิ่นฐาน และสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว อันจะช่วยคงไว้ซึ่งคุณภาพที่ดีของแหล่งท่องเที่ยว และคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชนท้องถิ่นที่แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่

References

- Department of Physical Education. (2015). **Tourism Field Trip**. Retrieved 23 October, 2015 from <http://www.dpe.go.th/link/forlive/content.htm>.
- Erikson, E. H. (1968). **Identity, Youth and Crisis**. New York: W. W. Norton Company.
- Gulthawatvichai, Teprasit. (2011). **Recreation**. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Kaewkate, Kua. (2009). **Creative Activities and Learning Center**. Bangkok: Premiere Pro.
- Karnjanakit, Sombat. (2014). **Recreation and Tourism Industry**. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Pengsatit, Ubonrat. (1989). **Developmental Psychology**. 6th ed. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press.
- Srisupan, Waraporn. (1996). **Environmental Education**. Bangkok: Green World Foundation.
- Tourism Authority of Thailand. (2007). **Creating Tourism Field Trips for Youth**. Bangkok: Tourism Authority of Thailand.
- Wongwanit, Wanna. (1996). **Tourism Geography**. Bangkok: Thammasat University Press.